

ด่วนที่สุด
ที่ พศ ๐๐๐๖/ ๐๖๓๐

ว.ท. 378
วันที่ 17 พ.ย. 58
เวลา 10.10 น.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง ส16802 ส.ศ. ก.ส่ง
รับที่ ๘22158/58 ส.ก. ✓
วันที่: 17 พ.ย. 58 เวลา: 13:31

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา เพื่อให้เป็นสถาบันหลักของสังคม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมผู้แทนกระทรวง ทบวง กรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบรายงานผลการพิจารณา จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอเสนอแบบรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา เพื่อให้เป็นสถาบันหลักของสังคม) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ/พิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๘) ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

เรื่องเดิม

ตามที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้รับหนังสือจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกรณีสภาปฏิรูปแห่งชาติได้ เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา เพื่อให้เป็นสถาบันหลักของสังคม) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา เพื่อให้เป็นสถาบันหลักของสังคม และมอบหมายให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักรับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงบประมาณ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทาง และความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

/สำนักงาน...

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดให้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาร่างแบบรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามร่างแบบรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑. คณะรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป ตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา เพื่อให้เป็นสถาบันหลักของสังคม และมอบหมายให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักรับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานปรมาณ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าวและสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการปฏิรูปแนวทางส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา เพื่อให้เป็นสถาบันหลักของสังคม สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

ความเร่งด่วนของเรื่อง

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป ตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา เพื่อให้เป็นสถาบันหลักของสังคม และมอบหมายให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักรับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานปรมาณ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าวและสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน เห็นควร รายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

รายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ตามประเด็นการปฏิรูปที่ครอบคลุม ๗ ประเด็น ได้แก่

- ๑) พัฒนาศักยภาพขององค์กรและบุคลากรทางศาสนาทุกศาสนาทั้งเชิงโครงสร้าง ระบบ และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง
- ๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมการนำหลักศาสนธรรมมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว สังคม ชุมชน และองค์กรทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน
- ๓) เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและยั่งยืนระหว่างศาสนาทุกศาสนา

๔) พัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาในการบูรณาการหลักศาสนธรรมในการจัดการศึกษาทุกระดับอย่างชัดเจน รวมทั้งให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดสาระการเรียนรู้การสอนเรื่องศาสนาในหลักสูตรและการพัฒนาบุคลากรครู

๕) ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำหลักศาสนาที่ถูกต้องไปเผยแพร่สู่ประชาชน โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมในการนำเสนอทุกรูปแบบ

๖) เปิดพื้นที่สำหรับสื่อสาธารณะและภาคประชาสังคมในการนำหลักคำสอนทางศาสนา มาเสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในชุมชนและสังคม ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมและหลากหลาย

๗) ส่งเสริมและสนับสนุนการยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมมาใช้ในภาคธุรกิจ เอกชน และประชาสังคม อย่างจริงจังเป็นรูปธรรม

จากประเด็นการปฏิรูปดังกล่าว นำมาสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพขององค์กรและบุคลากรทางศาสนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การนำหลักศาสนธรรมมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันทั้งระดับบุคคล และองค์กรเพื่อพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาในการบูรณาการหลักศาสนธรรมในการจัดการศึกษาทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำหลักศาสนาไปเผยแพร่สู่ประชาชน

ข้อเสนอของส่วนราชการ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานปรมาณู สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบตามร่างแบบรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสภาปฏิรูปแห่งชาติ และข้อเสนอเพิ่มเติมรายละเอียดปรากฏตามเอกสารดังแนบ

ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑. ประเด็นการปฏิรูปที่ครอบคลุม ๗ ประเด็น เห็นว่า เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมสถาบันศาสนาให้มีความมั่นคง มีการพัฒนาศักยภาพ และการนำหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางร่วมกันในการพัฒนาและส่งเสริมอย่างจริงจัง

๒. ยุทธศาสตร์การปฏิรูป ๕ ยุทธศาสตร์ เห็นว่า ต้องกำหนดกรอบของแต่ละองค์กรและบุคลากรทางศาสนาให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้กำหนดเป้าหมายได้ว่าองค์กรและบุคลากรที่ต้องการพัฒนาคือใคร ให้แต่ละองค์กรที่เกี่ยวข้องนำยุทธศาสตร์มาขับเคลื่อนพร้อมกัน โดยกำหนดเป็นนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์

๓. จุดคานงัดของการปฏิรูปครั้งนี้ มีความเห็นดังนี้

๑) ควรมีการทบทวนและศึกษาข้อมูลสำหรับการยกร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากกว่านี้ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปอย่างแท้จริง

/๒) ควรพิจารณา...

๒) ควรพิจารณาภาระงานของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าควรบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อไม่ให้มีภาระงานที่ซ้ำซ้อนกัน

๓) ผลงานวิจัยและเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ยังไม่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ควรยกเป็นวาระของศาสนิกเพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนให้มีการปฏิรูปต่อไป

๔. มาตรการในการดำเนินการ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย และองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการสนองต่อความต้องการขององค์กรพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการดำเนินการด้านต่าง ๆ เพื่อเผยแผ่หลักศาสนธรรมเสริมสร้างจิตใจของพุทธศาสนิกชนให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนต่อพระพุทธศาสนา หากมีมาตรการใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาแล้ว เห็นว่าติดขัดด้วยระเบียบ กฎหมาย เห็นควรให้ปรับปรุงกฎกระทรวง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ขับเคลื่อนมาตรการได้ตามยุทธศาสตร์

อนึ่ง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติร่วมกับมหาเถรสมาคม ได้เสนอแผนปฏิรูป ๓ ระยะ (๕ ปี) ตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ - ธันวาคม ๒๕๖๓ ในการดำเนินการปฏิรูปกิจการพระศาสนา ให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และคณะรัฐมนตรี มีมติ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว ซึ่งในแผน ๕ ปี เป็นการดำเนินการตามกรอบแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานตามภารกิจของคณะสงฆ์ทั้ง ๒ ด้านและการพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางการปกครองคณะสงฆ์ และศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการในระยะที่ ๑ (เดือนกรกฎาคม - เดือนธันวาคม ๒๕๕๘) ดังนั้น เพื่อให้การปฏิรูปกิจการพระศาสนาของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ทั้ง ๒ เรื่อง เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ เห็นควรรวมเรื่องการปฏิรูปทั้ง ๒ เรื่อง ไว้ในแผนการปฏิรูปทั้ง ๓ ระยะ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว

ความเห็นชอบหรือการอนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้เสนอ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันศาสนา เพื่อให้เป็นสถาบันหลักของสังคม) ต่อมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ในการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดมอบผู้แทนมหาเถรสมาคม เป็นที่ปรึกษาในการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว จำนวน ๓ รูป ประกอบด้วย พระพรหมมุนี กรรมการมหาเถรสมาคม วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร พระพรหมโมลี กรรมการมหาเถรสมาคม วัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร และพระพรหมบัณฑิต กรรมการมหาเถรสมาคม วัดประยุรวงศาวาส กรุงเทพมหานคร พิจารณาดำเนินการต่อไป ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี